

Jedn. identifikátor 406738-RRTV

Naše č. j. RRTV/6648/2021-
rud
Sp. zn. RRTV/2021/17/rud

Zasedání Rady 8-2021/poř. č. 39

Vyřizuje: Analytický odbor

Datum, místo 4. května 2021, Praha

ČESKÁ TELEVIZE
Na hřebenech II 1132
147 00 Praha 4

ROZHODNUTÍ

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada), jakožto ústřední správní úřad v rámci své kompetence dané ustanovením § 5 písm. f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), dle ustanovení § 60 odst. 1 písm. l) a dle ustanovení § 60 odst. 7 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., rozhodla v řízení o přestupku vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen zákon č. 250/2016 Sb.), dne 4. května 2021 takto:

- I. **Obviněný provozovatel televizního vysílání, Česká televize, IČ: 00027383, sídlem: Kavčí hory, Praha 4, PSČ 140 70, se dle ustanovení § 60 odst. 1 písm. l) zákona č. 231/2001 Sb., uznává vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb., kterého se dopustil odvysíláním pořadu Losování Sportky a Šance dne 28. června 2020 od 20:05 hodin na programu ČT1, který, ač byl pořadem o výsledcích losování loterií Sportka a Šance, obsahoval verbální sdělení „Pokud ještě nemáte Sazka kartu, tak se určité informujte u našich prodejců, protože právě díky této kartě můžete vyhrát zajímavé finanční i věcné výhry.“, které vybízí diváky k získání Sazka karty, které bylo sdělením na podporu podnikatelské činnosti společnosti SAZKA a. s., poskytovatele služeb ve formě loterií, neboť držitel Sazka karty podáním sázky na Sazka terminálu získává bonus účasti v soutěži o ceny Kolo štěstí, kterým je motivován k nákupu služby – k podání sázky do loterie. Tím byl sledován reklamní cíl ve prospěch služeb, jejichž nákup se Sazka kartou je bonifikován. Zařazení tohoto sdělení mimo téma pořadu, tedy mimo rámec informování o výsledku losování loterií Sportka a Šance, svědčí o tom, že plnilo záměrně reklamní cíl. Skutečnost, že pořad nebyl odvysílán jako obchodní sdělení, že jeho celkové sdělení mělo formu pořadu, že byl inzerován v přehledech programu jako pořad, že byl vysílán na programu, kde je vysílání reklamy či teleshoppingu zakázáno, a divák tam taková sdělení nepředpokládá, že byl vysílán s copyrightem České televize v závěrečné znělce, jak je to obvyklé u pořadů, které patří do redakčního obsahu vysílání vznikajícího pod redakční kontrolou provozovatele vysílání, mohla uvádět diváka v omyl o tom, jaký komunikační cíl pořad plní, tedy že plní reklamní cíl. Tím se provozovatel dopustil porušení zákonné povinnosti, podle které provozovatelé vysílání nesmějí zařazovat do vysílání skrytá obchodní sdělení.**
- II. **Za přestupek se pachatelé v souladu s ustanovením § 60 odst. 7 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., ustanovením § 35 písm. b) a § 46 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., ukládá pokuta ve výši 100 000 Kč. Pokuta je splatná ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí na účet 3754-19223001/0710, variabilní symbol 202117.**

III. V souladu s ustanovením § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., a § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., ukládá Rada pachateli povinnost uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Úhrada nákladů řízení je splatná do pěti pracovních dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí na účet č. 3711-19223001/0710, variabilní symbol 202117.

Odůvodnění:

a) Zahájení řízení o přestupku:

Česká televize je provozovatelem televizního vysílání programů ČT1, ČT2, ČT3, ČT24, ČT Sport, ČT :D a ČT Art na základě zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Rada na svém 20. zasedání konaném dne 8. prosince 2020 projednala monitoring obsahu pořadů informujících o výsledcích losování číselných loterií společnosti SAZKA a.s., na programu ČT1 v červnu 2020.

Analýza obsahu odhalila následující skutečnosti:

Dne 28. června 2020 byl na programu ČT1 odvysílán v čase od 20:05 hodin pořad Losování Sportky a Šance.

Popis obsahu:

Pořad byl uveden animovanou znělkou bez uvedení titulu pořadu (Losování Sportky a Šance) inzerovaného v přehledech programu. Znělku tvoří sekvence animovaných záběrů, které sledují žluté kuličky valící se po různých drahách, zejména kuličku v bílém žlábků, která na jeho konci vypadne na žlutý disk, kde se z ní stane součástí loga SPORTKA SAZKA, které se postupně objeví na původně prázdném disku:

Znělka končí prolnutím posledního záběru do studia. Znělku doprovází hudební motiv.

Na prvním záběru po znělce stojí moderátor v pozadí studia s relativně neutrálním designem – většina studiového vybavení je neutrální včetně dvou velkých panoramatických záběrů Prahy v pozadí, pouze z pohledu kamery na pravé straně stojí řada losovacích strojů, které jsou ovšem bez jakéhokoliv označení.

Součástí záběru není zprvu žádné logo nebo nápis apod., kromě losovacích strojů naznačuje spojitost s provozovatelem loterií pouze barevné ladění studia do modré, žluté a bílé, což jsou barvy vyskytující se na logu ze znělky. Při uvítání moderátora se animací ze záběru Prahy se zapadajícím sluncem v pozadí studia trikem vysype ze slunce množství žlutých balónek, které se kutálejí po podlaze studia šikmo zezadu dopředu, až některé mizí z obrazu. Při přibližování kutálejících se balónek je možné na nich zaregistrovat čísla. Zároveň z levého dolního rohu obrazu trikem vypluje ke středu studia animované trojrozměrné logo SPORTKA SAZKA, jiné než v úvodní znělce, kde zakotví:

V průběhu pořadu pronese moderátor tento text (doslovný přepis):

*„Právě teď začíná nejstarší, ale zároveň nejsledovanější televizní losování. Vítejte u nedělní Sportky a věřím, že máte vsazeno. Pěkný večer vám přeje Tomáš Matuška. Pomalu, ale jistě se blíží konec měsíce, ovšem to nic nemění na tom, že stále můžete vyhrávat vysoké částky. To se také podařilo sázejícímu středeční Sportky, který díky on-line sázení na webu sazka.cz vyhrál dva miliony čtyřista devadesát tisíc a šedesát korun k tomu. A jak vypadá dnešní Superjackpot? Vypadá dobře, šedesát pět milionů sedm set tisíc korun. To by se, dámy, nakupovalo, a pánové, co takhle nové auto? Začínáme. Dnes už máme osmadvacátý červnový den, společně se mnou je také ve studiu notář, který překontroloval, že všechny míčky jsou v osudí, a z devětačtyřiceti z nich vylosujeme sedm. Možná vylosujeme právě vaše vsazená čísla. Dvacet, dvacet devět, patnáct, další míček a číslo šestnáct, třicet devět, třicet čtyři a dodatkové číslo tři. Před námi je losování druhého tahu. **Pokud ještě nemáte Sazka kartu, tak se určitě informujte u našich prodejců, protože právě díky této kartě můžete vyhrát zajímavé finanční i věcné výhry.** Pojďme se podívat na čísla druhého tahu – osmnáct, třicet tři, patnáct, dvacet tři, třicet čtyři, dále losujeme dvacet devět a dodatkové číslo je dvacet dva. A jak dopadne dnešní Šance? Už za malý okamžik se dozvíme, jestli také dnes někdo vyhraje Superjackpot. O tom právě rozhodne Šance, pojďme se podívat. Nula devadesát, osm set osmdesát devět. Závěr losování tradičně patří informaci, jak se vám vedlo, tak se pojďme podívat. A díky prvnímu tahu určitě bude někdo z vás oslavovat, že vyhrál přes tři sta dvacet tři tisíc korun. Jak dopadl tah druhý? Tady bude ještě větší oslava, protože někdo vyhrál přes osm set dvacet pět tisíc korun, a my velmi gratulujeme. O jaký Superjackpot budeme hrát ve středu? Těšme se na šedesát devět milionů tři sta tisíc korun. Hezký večer.“ (pozn. zdůraznění textu přidáno)*

Pořad končí závěrečnou znělkou pořadu. Záběr ze studia je odstřížen a v záběru se nakrátko objeví jen žlutá plocha, na kterou shora padá balónek, který několikrát poskočí, až se zastaví v popředí záběru u levého dolního rohu obrazu, kde je na míčku vidět velké logo Sazka. V centrální části obrazu se objeví závěrečný titulek:

„Tento pořad vyrobila SAZKA a.s.

www.sazka.cz

© Česká televize 2020“:

Závěrečnou znělkou pořadu doprovázel neutrální hudební motiv.

Rozbor:

Pořad Losování Sportky a Šance naplnil všechny atributy pořadu - byl uveden znělkou a uzavřen závěrečnou znělkou (s copyrightem České televize), byl jako pořad inzerován v přehledech programu a měl ucelený obsah, tj. uvedl celý výsledek losování číselné loterie zmíněné v titulu pořadu. Úvodní znělka obsahovala identifikaci loterie Sportka, jejímž výsledkům byl pořad věnován, ale neobsahovala celý titul pořadu Losování Sportky a Šance, jak byl inzerován Českou televizí v přehledech programu, např. na webu ČT (<https://www.ceskatelevize.cz/tv-program/28.06.2020/>). Okolnost, že úvodní znělka neobsahovala celý titul Losování Sportky a Šance, však nelze hodnotit jako rys, ze kterého by snad vyplývalo, že daný obsah nebyl pořadem, protože zákonná definice pořadu tento rys nevyžaduje. Losování Sportky a Šance je tedy považován za pořad ve smyslu zákona.

Tématem pořadu tedy mělo být informování o výsledcích losování číselné loterie Sportka a Šance; téma pořadu bylo inzerováno v jeho titulu a byl takto prezentován i v přehledech programu. Problémem ovšem je, že na začátku prezentace výsledků losování druhého tahu Sportky vložil moderátor do komentáře k výsledkům losování sdělení motivující diváky k získání Sazka karty upozorněním na možnost vyhrát lákavé ceny získáním této karty, což je sdělení výrazně nad rámec informativní prezentace výsledků losování příslušné loterie. Jedná se o tuto pasáž:

„Pokud ještě nemáte Sazka kartu, tak se určitě informujte u našich prodejců, protože právě díky této kartě můžete vyhrát zajímavé finanční i věcné výhry.“

Podle veřejně dostupných informací je Sazka karta¹ průkazem člena Sazka Klubu, který může získat sázející registraci na terminálech Sazky v kamenných prodejnách. Sázející může se Sazka kartou podávat sázky na terminálech Sazky, např. svá pravidelná oblíbená čísla. Sazka registraci sázejícího získává právo posílat mu své obchodní nabídky k sázení. Držitel Sazka karty získává bonusy, aktuálně po podání každé sázky se Sazka kartou získá právo jednorázové účasti v Soutěži Kolo štěstí² s možností výhry. Výhra je finanční nebo věcná. Menší výhry jsou přímé, nebo může sázející postoupit do druhého kola soutěže, ve kterém se každý měsíc losuje hlavní výhra. Soutěž Kolo štěstí pro držitele Sazka karty s možností výhry v současné ke dni rozhodnutí v této věci nadále pokračuje. Sazka karta je tedy marketingový nástroj na podporu podnikatelské činnosti společnosti SAZKA a. s., který motivuje zájemce o sázení k podávání sázek. Sdělení ve prospěch Sazka karty je nepochybně sdělením s reklamním cílem.

Podle § 2 odst. 1 písm. q) zákona č. 231/2001. Sb., se skrytým obchodním sdělením rozumí slovní nebo obrazová prezentace zboží, služeb, jména nebo názvu, ochranné známky nebo činnosti výrobce zboží nebo poskytovatele služeb, uvedená provozovatelem vysílání v pořadu, pokud tato prezentace záměrně sleduje reklamní cíl a může veřejnost uvést v omyl o povaze této prezentace; taková prezentace je považována za záměrnou zejména tehdy, dojde-li k ní za úplatu nebo obdobnou protihodnotu.

Dle ustanovení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb., provozovatelé vysílání nesmějí zařazovat do vysílání skrytá obchodní sdělení.

Pořad Losování Sportky a Šance odvysílaný dne 28. června 2020 nebyl odvysílán jako regulérní obchodní sdělení, ale jako nereklamní pořad. Sdělení motivující diváky k získání Sazka karty, které v tomto pořadu zaznělo, však bylo sdělením na podporu podnikatelské činnosti společnosti SAZKA a. s., poskytovatele služeb ve formě loterií, neboť držitel Sazka karty podáním sázky na Sazka terminálu získává bonus účasti v soutěži o ceny Kolo štěstí, kterým je motivován k nákupu služby – k podání sázky do loterie. Sdělení tím plnilo reklamní cíl. Sdělení bylo zařazeno do pořadu mimo jeho téma, kterým byly výsledky losování loterií Sazka a Šance, což je možné hodnotit jako znak záměrnosti zařazení tohoto sdělení. Téma pořadu bylo inzerováno ve zveřejněných přehledech programu ČT1, např. na webu ČT. Pořad nebyl odvysílán jako obchodní sdělení, ale s ambaláží pořadu, byl inzerován v přehledech programu jako pořad, byl vysílán na programu, kde je vysílání reklamy či teleshoppingu dle ustanovení § 50 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., zakázáno, a divák tam taková sdělení nepředpokládá, byl vysílán s copyrightem České televize v závěrečné znělce, jak je to obvyklé u pořadů, které patří do tzv. redakčního obsahu vysílání – do obsahu hlavní části programu vzniklé pod redakční kontrolou provozovatele vysílání. Divák mohl být těmito faktory uveden v omyl o tom, jaký komunikační cíl pořad plní. Jsou to faktory, které u sdělení, jež svým obsahem plní reklamní cíl, přispívají k tomu, že divák ho může považovat za redakční obsah vysílání, do kterého ovšem obchodní sdělení ve skutečnosti nepatří, a reklamní cíl sdělení mu zůstane skrytý.

Na základě uvedeného Rada dospěla k závěru, že se provozovatel mohl dopustit porušení zákazu vysílání skrytých obchodních sdělení.

S ohledem na uvedené rozhodla Rada zahájit s provozovatelem vysílání Česká televize, IČ: 00027383, sídlem: Kavčí hory, Praha 4, PSČ 140 70, řízení o přestupku z moci úřední pro možné porušení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb., kterého se mohl dopustit odvysíláním pořadu Losování Sportky a Šance dne 28. června 2020 od 20:05 hodin na programu ČT1, který, ač byl pořadem o výsledcích losování loterií Sportka a Šance, obsahoval verbální sdělení „Pokud ještě nemáte Sazka kartu, tak se určitě informujte u našich prodejců, protože právě díky této kartě můžete vyhrát zajímavé finanční i věcné výhry.“, které vybízí diváky k získání Sazka karty, které bylo sdělením na podporu podnikatelské činnosti společnosti SAZKA a. s., poskytovatele služeb ve formě loterií, neboť držitel Sazka karty podáním sázky na Sazka terminálu získává bonus účasti v soutěži o ceny Kolo štěstí, kterým je motivován k nákupu služby – k podání sázky do loterie. Tím

¹ Viz <https://www.sazka.cz/sazka-klub>.

² Viz https://www.sazka.cz/SazkaWeb/media/content/PRAVIDLA-SOUTEZE-Kolo-stesti_0914.pdf.

byl sledován reklamní cíl ve prospěch služeb, jejichž nákup se Sazka kartou je bonifikován. Zařazení tohoto sdělení mimo téma pořadu, tedy mimo rámec informování o výsledku losování loterií Sportka a Šance, svědčí o tom, že plnilo záměrně reklamní cíl. Skutečnost, že pořad nebyl odvysílán jako obchodní sdělení, že jeho celkové sdělení mělo formu pořadu, že byl inzerován v přehledech programu jako pořad, že byl vysílán na programu, kde je vysílání reklamy či teleshoppingu zakázáno, a divák tam taková sdělení nepředpokládá, že byl vysílán s copyrightem České televize v závěrečné znělce, jak je to obvyklé u pořadů, které patří do redakčního obsahu vysílání vznikajícího pod redakční kontrolou provozovatele vysílání, mohla uvádět diváka v omyl o tom, jaký komunikační cíl pořad plní, tedy že plní reklamní cíl. Tím se provozovatel mohl dopustit porušení zákonné povinnosti, podle které provozovatelé vysílání nesmějí zařazovat do vysílání skrytá obchodní sdělení.

Oznámení o zahájení řízení o přestupku bylo provozovateli doručeno dne 13. ledna 2021 a tímto dnem bylo zahájeno řízení v dané věci. Provozovateli byla stanovena lhůta 30 dní pro písemné vyjádření.

b) Vyjádření obviněného provozovatele:

Dne 12. února 2021 bylo Radě doručeno vyjádření obviněného provozovatele, kde uvedl, že činí nesporným, že odvysílal předmětný pořad a rovněž tak nerozporuje znění přepisu pořadu, jak je uvedeno v Oznámení o zahájení řízení. Současně provozovatel uvedl, že z důvodů mimořádné situace a nutnosti zajištění potřebných podkladů od externího producenta pořadu dodá vyjádření k jednotlivým výtkám Rady do 19. února 2021.

Dne 19. února 2021 bylo Radě doručeno vyjádření provozovatele, kde uvedl, že pořad dle jeho mínění neobsahoval prezentaci, která záměrně sleduje reklamní cíl, ani neobsahoval prezentaci, která může veřejnost uvést v omyl o povaze této prezentace. Verbální sdělení o Sazka kartě nebylo mimo téma pořadu, neboť se jedná o informaci, která se k tématu pořadu, tedy loteriím vztahuje. Divák nebyl vybízen k získání Sazka karty, verbální zmínka obsahovala slovo „informujte se“, nikoli „získejte“, divák nebyl motivován k nákupu služby, jak uvádí Rada, ale pouze obdržel informaci o existenci bezplatné Sazka karty, což s loteriemi souvisí. Zmínka měla pouze informativní charakter a nebyla tedy způsobilá uvést veřejnost v omyl.

Co se týče závěrečných titulků pořadu, ty dle provozovatele obsahovaly informaci o tom, že držitelem práv výrobce, tedy subjektem, který dal k výrobě pořadu podnět a je uveden u copyrightu, je provozovatel vysílání, a že pořad z jeho podnětu (jako zakázku) vyrobila společnost SAZKA a.s. Obviněný neshledává v takových informacích nic, co by mohlo diváka (veřejnost) uvést v omyl o povaze této prezentace informací o výrobě pořadu.

S ohledem na uvedené je obviněný přesvědčen, že ke spáchání přestupku nedošlo a navrhuje, aby Rada řízení zastavila.

c) Další postup v řízení o přestupku:

Rada na svém 5. zasedání konaném dne 23. března 2021 provedla důkaz zhlédnutím pořadu Losování Sportky a Šance odvysílaného dne 28. června 2020 od 20:05 hodin na programu ČT1. **Dokazování prokázalo, že moderátor v průběhu pořadu pronesl následující větu: „Pokud ještě nemáte Sazka kartu, tak se určitě informujte u našich prodejců, protože právě díky této kartě můžete vyhrát zajímavé finanční i věcné výhry.“**

Dne 27. března 2021 bylo obviněnému provozovateli doručeno Oznámení o doplnění spisu a ukončení dokazování, v jehož rámci mu byla stanovena lhůta 20 dní pro případné písemné vyjádření.

Dne 19. dubna 2021 bylo Radě doručeno vyjádření obviněného provozovatele, kde v zásadě pouze zopakoval a shrnul své předchozí vyjádření ve věci.

d) Samotným projednáním věci se pak Rada zabývala na svém 8. zasedání konaném dne 4. května 2021 a po zvážení všech podkladů pro rozhodnutí dospěla k následujícím závěrům:

Podle § 2 odst. 1 písm. q) zákona č. 231/2001. Sb., se skrytým obchodním sdělením rozumí slovní nebo obrazová prezentace zboží, služeb, jména nebo názvu, ochranné známky nebo činnosti výrobce zboží nebo poskytovatele služeb, uvedená provozovatelem vysílání v pořadu, pokud tato prezentace záměrně sleduje reklamní cíl a může veřejnost uvést v omyl o povaze této prezentace; taková prezentace je považována za záměrnou zejména tehdy, dojde-li k ní za úplaty nebo obdobnou protihodnotu.

Dle ustanovení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb., provozovatelé vysílání nesmějí zařazovat do vysílání skrytá obchodní sdělení.

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 31. března 2010, č. j. 6 As 47/2009, dovodil, že postih za skryté obchodní sdělení (reklamu) je možný tehdy, pokud dojde ke kumulativnímu naplnění těchto tří znaků: a) prezentace v pořadu, který nemá charakter reklamy, musí sledovat reklamní cíl, b) prezentace tento reklamní cíl sleduje záměrně (je tedy třeba posuzovat záměrnost, úmysl) a konečně c) tato prezentace je způsobilá uvést veřejnost co do své povahy v omyl. Reklamní cíl prezentace lze dle soudu dovodit zejména z toho, zda prezentace obsahuje reklamní prvky, tedy například přímou propagaci zboží nebo služeb, vybízení ke koupi nebo k využití služby, uvádění podrobných informací typu kontaktu (sdělení webových stránek, telefonního čísla apod.), či nápadné opakování některých informací s cílem propagace zboží nebo služeb. Co se týče druhého znaku skryté reklamy, tj. posouzení toho, zda reklamní cíl sdělení byl ze strany provozovatele záměrný, respektive úmyslný, uvedl soud, že si je sice vědom náročnosti prokazování tohoto subjektivního kritéria, nicméně i přesto je nutno úmysl provozovatele skutečně prokázat. K prokázání takového úmyslu však není třeba mít důkaz v podobě smlouvy či jiné dohody, ale lze jej prokázat i na základě způsobu, jakým k prezentaci zboží nebo služeb došlo. „Je tedy třeba posuzovat, zda mezi jinými podobnými pořady tento svým „reklamním“ charakterem nepřiměřeně nevyčnívá.“

V daném případě všechny tři výše popsané podmínky skrytého obchodního sdělení naplněny byly: a) Pořad Losování Sportky a Šance nebyl odvysílán jako reklama; jednalo se o vydání tradičního, dlouhodobě vysílaného periodického pořadu, který diváky informuje o výsledcích losování číselné loterie. Přestože byl pořad odvysílán jako ryze nereklamní, obsahoval propagaci zboží, respektive služby způsobem, který zjevně sledoval reklamní cíl - sdělení moderátora motivující diváky k získání Sazka karty bylo sdělením na podporu podnikatelské činnosti společnosti SAZKA a. s., poskytovatele služeb ve formě loterií, neboť držitel Sazka karty podáním sázky na Sazka terminálu získává bonus účasti v soutěži o ceny Kolo štěstí, kterým je motivován k nákupu služby – k podání sázky do loterie; b) Podle výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu je třeba záměrnost reklamního sdělení prokázat zejména kritériem nepřiměřené nápadnosti prezentace určitého zboží či služeb, kdy nepřiměřená nápadnost vyplývá mimo jiné z opakované prezentace zboží, služeb a ochranných známek či ze způsobu, jakým byly zboží, služba či ochranná známka prezentovány. Je tedy třeba individuálně hodnotit různé faktory, které vzájemným působením vyvolávají dojem, že daná zmínka nepatřičně upozorňuje na určitý produkt, službu, ochrannou známku apod., a vybízí příjemce sdělení ke koupi produktů či využití služby. Předmětná prezentace služeb SAZKA a.s., byla zařazena do pořadu zcela mimo jeho téma, kterým byly výsledky losování loterií Sazka a Šance. Moderátor přímo vybízel diváky, aby se v prodejnách SAZKA „informovali“ o možnosti získání Sazka karty, která jim přinese různé bonusy, možnost vyhrát věcné i finanční ceny apod.; c) Pořad nebyl odvysílán jako obchodní sdělení. Byl inzerován v přehledech programu jako pořad, jako tradiční pořad informující diváky o losování loterie se také na první pohled „tvářil, byl vysílán na programu, kde je vysílání reklamy či teleshoppingu dle ustanovení § 50 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., zakázáno a divák tam tedy

řádná komerční sdělení nepředpokládá. Pořad byl vysílán s copyrightem České televize v závěrečné znělce, jak je to obvyklé u pořadů, které patří do tzv. redakčního obsahu vysílání – do obsahu hlavní části programu vzniklé pod redakční kontrolou provozovatele vysílání. Divák tak mohl být těmito faktory uveden v omyl o tom, jaký komunikační cíl pořad plní. Jsou to faktory, které u sdělení, jež fakticky svým obsahem plní reklamní cíl, přispívají k tomu, že divák ho může považovat za redakční obsah vysílání, do kterého ovšem obchodní sdělení ve skutečnosti nepatří, a reklamní cíl sdělení tedy divákovi zůstane skrytý. Kromě toho copyright České televize: „© Česká televize 2020“ byl uveden obyčejným písmem, bez přihlídnutí k ochranným známkám České televize, naproti tomu druhý partner, který se na vzniku pořadu podílel – SAZKA a.s., byl prezentován jak internetovou adresou, tak i výraznou ochrannou známkou, což poněkud kontrastuje s minimalistickou prezentací držitele copyrightu v závěrečné znělce. Obsah celého pořadu nijak nekorespondoval s tím, že na závěr byla jako držitel copyrightu uvedena Česká televize. To bylo jedinou informací pro diváka, která vyjadřovala nějakou spojitost mezi pořadem a Českou televizí. Pokud k uvedení držitele copyrightu Česká televize přistoupíme jako k informaci pro diváka, což je reálná funkce tohoto sdělení ve vysílání, může takováto informace přispět k divákovu chápání pořadu jako vlastního pořadu České televize, aniž k tomu dal obsah pořadu nějaký další důvod. Pokud svým obsahem je pořad skrytým obchodním sdělením, uvedení České televize jako držitele copyrightu pořadu může fungovat jako jeden z prvků, které přispívají k uvedení diváka v omyl, pokud jde o obsah odvysílaného sdělení – naznačuje mu, že jde o vlastní pořad České televize, což může divák vnímat tak, že nejde o obchodní sdělení.

S ohledem na uvedené se proto nelze ztotožnit s námitkou obviněného provozovatele, že inkriminované sdělení moderátora o Sazka kartě nebylo mimo téma pořadu, neboť se dle jeho mínění taktéž vztahuje k loteriím. Pořad Losování Sportky a Šance má být výhradně informativním pořadem, kde se mají diváci dozvědět, jaká čísla loterie Sportka a Šance byla vylosována a případně jaké jsou výhry. Nemá „informovat“ o dalších produktech, které nabízí společnost SAZKA a.s. Prezentace služby Sazka karty, a to včetně bonusů, které divák získá, když si tuto službu pořídí (věcné a finanční ceny), potažmo nabádání moderátora k jejímu pořízení („určitě se informujte u našich prodejců“) nikterak nesouvisela s informováním o vylosovaných číslech loterie Sportka a Šance.

Obviněný namítá, že divák nebyl vybízen k získání Sazka karty, neboť verbální zmínka obsahovala slovo „informujte se“, nikoli „získejte“. Pro to, aby byl divák vybízen k využití určité služby nebo k nákupu určitého produktu však není nutné, aby zaznělo slovo „získejte“, „nakupte“ apod. Pokud moderátor uvedl „Pokud ještě nemáte Sazka kartu, tak se určitě informujte u našich prodejců“, pak to má na diváka naprosto totožný efekt, jako kdyby moderátor uvedl například „pokud ještě nemáte Sazka kartu, poříďte si ji, neboť můžete vyhrát zajímavé finanční i věcné výhry“. To, že se provozovatel snažil přímou nabídku služby jaksí opsat užitím mírnějšího výrazu „informujte se“ (na místo například „poříďte si“), reálný obsah sdělení nikterak nemodifikovalo. Pokud moderátor diváky vybídl, aby se informovali u prodejců SAZKA, pak je fakticky vybídl k tomu, aby zašli do prodejny SAZKA a minimálně zvažili pořízení Sazka karty.

S ohledem na uvedené dospěla Rada k závěru, že odvysíláním pořadu Losování Sportky a Šance dne 28. června 2020 v čase od 20:05 hodin na programu ČT1 se provozovatel dopustil porušení ustanovení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb.

e) Podmínka předchozího upozornění na porušení zákona dle ustanovení § 59 zákona č. 231/2001 Sb.

Dále se Rada zabývala tím, zda byla splněna podmínka pro uložení pokuty dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., tedy zda již byl provozovatel v minulosti upozorněn na typově obdobné porušení ustanovení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb.

Pokud Rada dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., zjistí, že provozovatel vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej na porušení

předmětného ustanovení a stanoví mu lhůtu k nápravě, která musí být v souladu s ustanovením § 59 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., přiměřená charakteru porušené povinnosti.

Provozovateli vysílání byla za porušení ustanovení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb., v souvislosti s pořadem informujícím diváky o výsledcích losování loterie SAZKA uložena pokuta, a to ve výši 300 000 Kč. Na předmětné rozhodnutí odkázala Rada v Oznámení o zahájení řízení o přestupku jakožto na předchozí typově obdobné upozornění (zde je z hlediska účelu vyžadovaného zákonem irelevantní, zda se jednalo o upozornění na porušení zákona či o rozhodnutí o uložení pokuty). Pokud porovnáme jednání, za které byla provozovateli uložena pokuta, a jednání, pro které je nyní vedeno řízení, zjistíme, že předchozí jednání dosahovalo potřebné míry typové podobnosti tak, jak ji vyžaduje konstantní judikatura správních soudů. V předchozím případě se provozovatel dopustil vysílání skrytého obchodního sdělení tím, že pořad nejen že obsahoval informace, které prezentovaly služby společnosti SAZKAmobil a upozorňovaly na bonusy spojené s těmito službami, ale především explicitně vybízely k využití těchto služeb. Moderátorka divákům sdělila, že se blíží Vánoce a „proto i my jsme si pro vás připravili takový malý dárek. SAZKAmobil totiž rozdává miliony volných minut a SMS. Stačí jenom na terminálech SAZKY nakoupit produkty od SAZKY za 300 korun a každý získá buď volné volání anebo SMSky. Ty můžete samozřejmě využít, anebo je můžete někomu známému věnovat jako dárek“. Dále moderátorka sděluje, že proběhla akce, kdy uživatelé SAZKAmobilu mohli volnými minutami přispět na dobrovolné trenéry mládeže, pracující bez nároku na mzdu. Celkem bylo vybráno téměř 150 000 minut. A pokračuje v informaci o službách SAZKAmobilu: „Vy ještě můžete volné minuty a SMSky získat můžete, a to až do konce ledna, no a více informací se dovíte na webových stránkách www.milionvedarky.cz.“

V nyní projednávaném případě pořad rovněž prezentoval produkt, respektive služby společnosti SAZKA; moderátor vybízel diváky, aby se „určitě informovali“ o možnostech pořízení SAZKA karty a zdůraznil, že pokud si ji divák pořídí, může vyhrát různé věcné i finanční ceny, tedy upozorňoval na bonusy spojené s propagovanou službou. Rasa se proto domnívá, že předchozí rozhodnutí je v tomto případě obhajitelné jako splnění podmínky typově shodného upozornění na porušení zákona dle ustanovení § 59 zákona č. 231/2001 Sb.

S ohledem na uvedené tedy Rada dospěla k závěru, že je možné uložit provozovateli pokutu, neboť podmínka předchozího typově obdobného upozornění na porušení zákona dle ustanovení § 59 zákona č. 231/2001 Sb., byla v daném případě naplněna.

II.

V souladu s ustanovením § 60 odst. 7 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., lze za přestupek dle ustanovení § 60 odst. 1 písm. l) uložit pokutu ve výši od 5 000 Kč do 2 500 000 Kč.

Dle ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., při určení druhu a výměry správního trestu za porušení povinností podle tohoto zákona Rada přihlíží také k povaze vysílaného programu a k postavení provozovatele vysílání a provozovatele převzatého vysílání na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti informací, výchovy, kultury a zábavy. Dále přihlíží ke stanovisku věcně příslušného samoregulačního orgánu uvedeného v seznamu samoregulačních orgánů, obdrží-li toto stanovisko písemně do 10 pracovních dnů ode dne zahájení řízení.

Povaha vysílaného programu:

V případě hodnocení tohoto kritéria a jeho vlivu na výši pokuty je zejména třeba diferencovat mezi provozovateli televizního vysílání neplnofomátových programů (které jsou zaměřeny pouze na úzce vymezený segment diváků) a provozovateli programů plnoformátových, a rovněž tak mezi provozovateli regionálního vysílání a provozovateli programů celoplošných.

Pořad Losování Sportky a Šance byl odvysílán na programu ČT1 provozovatele vysílání Česká televize. Jedná se o plnoformátový program, který obsahuje pořady různého zaměření a témat, a to zejména pořady zpravodajské, filmové, dokumentární, hudební a vzdělávací. Předmětný program tedy není zaměřen pouze na určitou skupinu obyvatel se shodnými zájmy a divácká obec tohoto programu je tak značně široká. ČT1 je současně programem celoplošným, tedy takovým, které může ve vymezeném územním rozsahu přijímat v případě televizního vysílání alespoň 70 % obyvatel České republiky. S ohledem na pravděpodobný vysoký zásah divácké veřejnosti programem ČT1, vycházející z jeho celoplošnosti, má Rada za to, že odpovědnost pachatele je ve srovnání s regionálními a místními provozovateli televizního vysílání značná. Dále Rada vzala v potaz, že předmětný pořad byl odvysílán v čase od 20:05 hodin, po hlavní zpravodajské relaci Události a bezprostředně před hlavním večerním pořadem, tedy v období tzv. prime-time, kdy je obecně sledovanost televizního programu významně nejvyšší (ať již z důvodu předchozího sledování zpravodajství či v očekávání hlavního večerního pořadu).

Dané kritérium tedy Rada ve svém celku hodnotila pro obviněného provozovatele jako přitěžující, neboť program ČT1 je programem celoplošným, plnoformátovým a předmětný pořad byl odvysílán v čase od 20:05 hodin, tedy v době, kdy je sledovanost televizního vysílání nejvyšší.

Postavení provozovatele vysílání na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti informací, výchovy, kultury a zábavy:

Co se týče postavení provozovatele na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti výchovy, kultury a zábavy lze konstatovat, že se jedná se o provozovatele televizního vysílání ze zákona, kterému zákonem č. 483/1991 Sb., o České televizi svěřena úloha veřejné služby v oblasti televizního vysílání, tedy i péče o diváky v oblasti právě výchovy, kultury a zábavy. Jeho odpovědnost vůči divácké veřejnosti je tak vysoká.

Jelikož se totiž jedná o program vysíláný celoplošně, navíc o program plnoformátový, kdy jeho divácká obec je z obou těchto důvodů značně široká, lze postulovat, že čím významnější, respektive dominantnější je postavení provozovatele na mediálním trhu, tím větší je jeho odpovědnost vůči divácké veřejnosti. Provozovatel si musí být vědom zvláštní úlohy, která je mu svěřena přímo ze zákona, a možnosti dopadu porušení povinností souvisejících s provozováním celoplošného, plnoformátového vysílání na velké množství diváků.

Z uvedených důvodů Rada zhodnotila toto kritérium jako přitěžující.

Stanovisko samoregulačního orgánu:

Rada v dané věci neobdržela žádné stanovisko samoregulačního orgánu.

Dle ustanovení § 37 zákona č. 250/2016 Sb., při určení druhu správního trestu a jeho výměry se přihlédne zejména

- a) k povaze a závažnosti přestupku,*
- b) k tomu, že o některém z více přestupků, které byly spáchány jedním skutkem nebo více skutky, nebylo rozhodnuto ve společném řízení,*
- c) k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem,*
- d) u pokusu přestupku k tomu, do jaké míry se jednání pachatele přiblížilo k dokonání přestupku, jakož i k okolnostem a důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo,*
- e) u spolupachatelů k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo ke spáchání přestupku,*

- f) u fyzické osoby k jejím osobním poměrům a k tomu, zda a jakým způsobem byla pro totéž protiprávní jednání potrestána v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku,*
- g) u právnické nebo podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti,*
- h) u právního nástupce k tomu, v jakém rozsahu na něj přešly výnosy, užítky a jiné výhody ze spáchaného přestupku, a v případě více právních nástupců k tomu, zda některý z nich pokračuje v činnosti, při které byl přestupek spáchán,*
- i) u pokračujícího, trvajícího a hromadného přestupku k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání.*

S ohledem na charakter projednávaného přestupku přihlédne Rada při určení druhu trestu a jeho výměry, k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti právnické osoby, tj. provozovatele televizního vysílání, to znamená k ustanovení § 37 písm. a), c) a g).

Povaha a závažnost přestupku:

Dle ustanovení § 38 zákona č. 250/2016 Sb., povaha a závažnost přestupku je dána zejména

- a) významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen,*
- b) významem a rozsahem následku přestupku,*
- c) způsobem spáchání přestupku,*
- d) okolnostmi spáchání přestupku,*
- e) u fyzické osoby též druhem a mírou jejího zavinění, popřípadě pohnutkou, je-li tato známkou skutkové podstaty přestupku,*
- f) délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele,*
- g) počtem jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku.*

Povaha a závažnost přestupku jsou v projednávané věci dány dle ustanovení § 38 zákona č. 250/2016 Sb., významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, významem a rozsahem následku přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku a konečně délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele.

Jako závažný Rada hodnotila význam zákonem chráněného zájmu, který mohl být přestupkem ohrožen. Porušení povinnosti dané ustanovením § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb., je nutné považovat za přestupek s vysokou mírou závažnosti. Jednak jím dochází k uvádění diváků v omyl o povaze pořadu, neboť diváci se domnívají, že sledují neutrální, informativní losování loteriijní hry, kterýžto sledují výhradně proto, aby se dozvěděli, zda jimi vsazená čísla byla výherní. V takovém pořadu divák za žádných okolností neočekává přítomnost jakéhokoli obchodního sdělení a tím pádem je bez jakéhokoli osobního korektivu vydán všanc komerčnímu působení skrytého obchodního sdělení. Zákon č. 231/2001 Sb., přitom neumožňuje vysílat jakýkoli typ obchodního sdělení bez toho, aby toto sdělení bylo zřetelně označeno, respektive odděleno od ostatních částí vysílání (ať se již jedná o ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) či § 53a odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb.). V televizním vysílání tak divák musí za každých okolností rozpoznat, že sleduje obchodní sdělení, aby se mohl vůči jeho komerčnímu působení do jisté míry imunizovat. Pakliže je však odvysílána skrytá reklama, divák nemá o její existenci žádné tušení a je nekontrolovatelně vystaven jejímu komerčnímu působení. Jednání bylo v daném případě o to závažnější, že k zařazení skryté reklamy došlo na pořadu ČT1, do jehož vysílání nesmí být dle zákona zařazována jakákoli reklama. Konkurenti společnosti SAZKA a.s., zde tedy nemohou legálně žádnou reklamu zařazovat a jsou tedy touto situací nepochybně znevýhodněni. **Závažnost věci tedy Rada hodnotí jako vysokou a tato skutečnost byla při rozhodování o výši pokuty přitěžující.**

Co se týče hodnocení významu a rozsahu následku přestupku, pak je Rada konstatuje, že následek není součástí skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb. K naplnění skutkové podstaty postačí pouze jednání obviněného spočívající v odvysílání skrytého obchodního sdělení. **Následek přestupku tedy Rada v dané věci nehodnotila.**

Ohledně způsobu, respektive okolnostmi spáchání přestupku Rada uvádí, že byl spáchán formou nepřímého úmyslu. Provozovatel měl povinnost ověřit obsah pořadu Losování Sportky a Šance a měl zjistit, že pořad obsahuje skrytou reklamu. Pakliže by toto učinil před nasazením pořadu do vysílání, mohl obsah pořadu pozměnit či jinak ovlivnit a mohl tak předejít porušení zákona, a to obzvláště v případě, kdy byl pořad vyroben přímo na jeho objednávku. Nic takového však obviněný neučinil. Rada hodnotila míru zavinění jako nepřímý úmysl, neboť provozovatel věděl, že svým jednáním (tj. nezkontrolováním obsahu pořadu a nezajištěním souladu jeho obsahu se zákonem) může způsobit porušení zákona, a pro případ, že k porušení zákona dojde, byl s tím srozuměn. **Zavinění ve formě nepřímého úmyslu hodnotila Rada jako mírně přitěžující okolnost.**

Co se týče délky doby, po kterou protiprávní jednání trvalo, pak Rada konstatuje, že pořad Losování Sportky a Šance, v jehož rámci byla odvysílána skrytá reklama, měl stopáž 3 minuty. **Divák tak nebyl nepříznivým vlivům skryté reklamy vystaven po značnou dobu, což je prvkem hovořícím pro uložení pokuty blíže dolní hranici zákonné sazby.**

Přitěžující a polehčující okolnosti:

Dle ustanovení § 39 zákona č. 250/2016 Sb., jako k polehčující okolnosti se přihlídně zejména k tomu, že pachatel

- a) spáchal přestupek ve věku blízkém věku mladistvých,*
- b) spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost,*
- c) napomáhal k odstranění škodlivého následku přestupku nebo dobrovolně nahradil způsobenou škodu,*
- d) oznámil přestupek správnímu orgánu a při jeho objasňování účinně napomáhal, nebo*
- e) spáchal přestupek pod vlivem hrozby nebo nátlaku anebo pod tlakem podřízenosti nebo závislosti na jiném.*

Dle ustanovení § 40 zákona č. 250/2016 Sb., jako k přitěžující okolnosti se přihlídně zejména k tomu, že pachatel

- a) spáchal přestupek tak, že využil něčí bezbrannosti, podřízenosti nebo závislosti na jiné osobě,*
- b) spáchal více přestupků,*
- c) spáchal přestupek opakovaně,*
- d) zneužil ke spáchání přestupku svého zaměstnání, postavení nebo funkce,*
- e) spáchal přestupek jako člen organizované skupiny, nebo*
- f) spáchal přestupek na dítěti, osobě těhotné, nemocné, zdravotně postižené, vysokého věku nebo nemohoucí.*

Co se týče polehčujících a přitěžujících okolností tak, jak jsou demonstrativně jmenovány v ustanovení § 39 a § 40 zákona č. 231/2001 Sb., konstatuje Rada, že žádná z uvedených skutečností (ať už polehčujících či přitěžujících) v dané věci nenastala. Rada proto jako polehčující či přitěžující hodnotila okolnosti další (viz výše a níže).

Povaha činnosti právnické osoby:

Co se týče povahy činnosti právnické osoby, toto kritérium obsahově zčásti pokrývá hodnocení kritéria dle ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., tj. postavení provozovatele vysílání a provozovatele převzatého vysílání na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti informací, výchovy, kultury a zábavy. Česká televize je provozovatelem televizního vysílání ze zákona, kterému je zákonem č. 483/1991 Sb., o České televizi svěřena úloha veřejné služby v oblasti televizního vysílání, tedy i péče o diváky v oblasti právě výchovy, kultury a zábavy. Obviněný je tedy profesionálem v oboru provozování televizního vysílání, a není laikem, kterého by snad mohla neznalost příslušných právních předpisů a stanovených povinností do jisté míry omlouvat. Porušení ustanovení § 48 odst. 1 písm. h) zákona č. 231/2001 Sb., se tedy obviněný dopustil přímo v rámci činnosti, ke které byl zákonem zřízen.

Tyto okolnosti tak byla Rada nucena hodnotit jako přitěžující.

*

Při stanovení výše pokuty tedy Rada shledala jako přitěžující vyhodnocení kritéria povahy vysílaného programu, kritéria postavení provozovatele na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti, závažnost přestupku a v neposlední řadě povahu činnosti právnické osoby. Jako mírně přitěžující pak shledala zavinění ve formě nepřímého úmyslu.

Jako polehčující okolnost vzala Rada v potaz krátkou dobu, po kterou protiprávní jednání trvalo, a tato okolnost přispěla k uložení pokuty blíže k dolní hranici zákonné sazby.

Na základě shora uvedeného tak Rada rozhodla uložit obviněnému pokutu ve výši 100 000 Kč, tedy ve výši 4% z horní hranice zákonné sazby.

III.

Náhrada nákladů řízení:

Vzhledem k tomu, že řízení o přestupku vyvolal obviněný porušením své právní povinnosti, uložila mu Rada v souladu s ustanovením § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016, o odpovědnosti za přestupky, a § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., povinnost uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč na účet č. 3711-19223001/0710, variabilní symbol 202117. Úhrada nákladů je splatná do pěti pracovních dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze v souladu s ustanovením § 66 zákona č. 231/2001 Sb., podat žalobu k Městskému soudu v Praze ve lhůtě dvou měsíců od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Podání žaloby má odkladný účinek.

Ivan Krejčí
předseda Rady
pro rozhlasové a televizní vysílání
elektronicky podepsáno